

MAGYAR KURIR

Indult [Bétsből, Pénteken Julius' 12-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' mindennapi újságok elég nyilvánosságosan mutatják, hogy a' Szeretsenvásár az Angliai Parlamentumnak minden tilalmazó határozásai mellett is, még ma is divatjában foly, 's hogy ezen szerentsétleneket még ma is ezereként hordják az emberkupetzek Afrikából által Amérikába 's az Amérikai szigetekre. A' határozás megvan: hanem a' végrehajtása bajos. Már régóta disputálnak a' Parlamentumnak tagjai a' felett, hogy ezt a' rútt embervásárt, mellynek végképpen lejendő eltörlését, *írásban* meghatározták, mitsoda eszközök által lehessen valósággal is eltörteni. Hogy az olyan hajókat, a' mellyeket ilyen Szeretsen rabszolgákkal terhelve a' tengereken elől találván megtámodták, 's elfogdosták, még eddig ez sem használt semmit. A' múlt keddi Magyar Kurirban írtuk, hogy egy Anglus hajós Kapitány, a' ki vagy két ilyen rabszolgákkal terhelt hajót, Afrika mellett elfogott, miképpen vélekedjék ezen dolog felől, úgy tudniillik, hogy ha azt akarja az Angliai Országlószék, hogy ennek a' kereskedésnek, erő által véget vessen, legalább *harmintz* könnyű hadi hajót tartson szüntelenül strázsán az Afrikai partok mellett.

Wilberforce az alsó házban, a' ki legelső jóvallója 's szüntelen való vitatója volt ezen embervásár' eltörlésének, azt a' javallást terjesztette ezen bajos czélzásnak végrehajthatására nézve az alsó ház' eleibe:

hogy meg kell egy törvény által minden szigetekben parantsólni, hogy a' már azoknál találtató Szeretsen rabszolgák irattassanak laistromba. E'képpen meg lehet tudni, hogy melyik birtokosnak hány és mitsoda rabszolgái vannak. 'S ha ez a' számvívés (registrálás) így fog tartani, ez által könnyű leszen megakadályoztatni, nem tsak azt, hogy rabszolgainak számát senki ne szaporítsa, hanem azt is, hogy azoknak helyekbe, a' kik meghalnak, elszöknek, vagy jó magokviseleteikért uraiktól a' rabszolgaságalól felszabadittatnak, újakat senki ne szerezhessen, ne vásárolhasson.

Ezen jóvallásért, valamint a' Szeretsen vásár' átaljában való eltörlésének meghatározatásáért is, sok gazdag ellenségei támadtak *Wilberforcénak*, a' kik az eltörlés' meghatározatását meg nem akadályoztatván, azon iparkodnak, hogy annak végrehajthatását meggátolhassák. Szép világosságot találhat egy figyelmetes olvasó ezen dologra nézve *Wilberforcénak* itt következő beszédjében, mellyet Jun. 19-dik napján az alsó házban elmondott: —

„Mi ezen szegény Szeretsen rabszolgákat két száz esztendőknél eltölte alatt plántáltuk hazájokból által a' mi napnyugoti plántatartományainkba: és ezért, ha az emberiséget meg tagadni nem akarjuk, őket oltalmazni 's nékiek gondjokat viselni tartozunk. A' birtokosok nem olyan emberek, hogy egyedül tsak reájok bizhatnók a' rabszolgák' sorsát. A' birtokos a' maga rabszolgájára, a' színiért, a' nyelvben való

járatlanságért, 's szolgai állapotjáért, megvetéssel tekint. A' tanulásnak minden útja bezárva van ezen Szeretsenek előtt; a' házassági élet nem vitetett-bé közzikbe; úgy élnek egygyütt mint a' marhák. A' birtokos úgy beszél a' maga fiatal és kövér rabszolgáiról, mint egy árendás a' maga barmairól; úgy használja a' korbátsot a' dolgoztatásközben, mint a' sarkantyut a' lovas ember. Az általam jóváltatott *Regestrálás* által minden plántatartományaink bizonyos megyekre fognak felosztattatni; ezekbe Felvigyázók fognak rendeltetni; ezeknek meg fog parantsoltatni, hogy a' rabszolgák' állapotját esztendőnként néhány versben vizsgálják-meg; közzülök az értelmesebbeket a' taníttatásra válaszsák-ki, 's ezeket ismét a' többeknek taníttatásokra fordítsák. —

„Azt mondják ugyan az én jóvállásom ellen, hogy én ez által a' rabszolgáknak közönséges felszabadíttatásokra czéloztam: de sokkal jobban hozzá szoktam én már az e'fele kiáltozáshoz, hogy sem magamat megijesztetni engedném; 's el is vette már ez a' kiáltozás a' maga megérdemlett büntetését. A' birtokosok azt az esztelenséget követték-el, hogy azt beszéllették rabszolgáik előtt, hogy én a' *Regestrálásnak* jóvállása által a' rabszolgákat fel akarom szabadíttatni. Ezt úgy vette a' minden megvilágosodás nélkül való Szeretsen, mint valóságos igasságot, 's azolta úgy nézi a' maga urát, a' plántást, mint szabadságának gátolóját. Mit mondhat a' plántás (a' birtokos) az én jóvállásom ellen? Az ez ellen felhozott fundamentumok igen különösök. Oka vagyok - é annak, hogy a' feltámadott Szeretseneknek egy része ezt a' szót tette vala a' maga zászlóira: *Wilberforce?* —

„Engem' *fanátikussággal* is vádoltak, 's én magam is megengedem azt az ellenem disputáló tagnak (*Margatnak*), hogy én valósággal egy *fanátikus* ember vagyok, ha a' mi elnyomatott, avagy minden oltalom nélkül hagyatott embertársaink' sorsának megjobbításán czélzó meglankadhatatlan ipar-

kodás ezt a' nevet érdemli (halljuk!). Én a' meggyógyulhatatlan fanatikusok közzé tartozom, kiknek többé semmi orvoslás nem használ, 's csak az a' vigasztalásom van még, hogy illy sok jó emberbarátaim kiülödnak ugyan ezen betegségben. Mikor en azt látom, hogy itt körülöttem illy sokak találtnak, kik az ő nagy talentumaik és beszédbeli tehetségeik által az én kivánságaimat és jóvállásomat elősegélleni iparkodnak, meggyőződve vagyok a' felől, hogy az emberiségnek ügye, valamint más alkalmatossággal történt, úgy most is győzedelmeskedni fog a' kiáltozáson (halljuk! halljuk!)

Az *Afrikából* Londonba érkezett legújabb tudósítások szerint, az *Algiriai* parton *Bonánál* történt gyilkos vérontásban az ott volt Anglus Konzul is megölettetett, 's az ott lakó minden Európaiaknak házaik felprédáltattak és elpusztíttattak. — (Ezek már hivatalszerént való tudósítások.)

Londonban az utolsó 8 napok alatt 11 előkélő Váltóházak nyilatkoztatták-ki, hogy nem fizethetnek, mellyek között vannak, az *Oreilly Gordon*, és *Morphy* házak.

Az a' Lord *Exmouth* nevű Admirális, ki a' Középtengeren az *Afrikai* vad Fejedelmekkel a' tudvalévő békességes kötések tsinálta, Jun. 24-dikén vissza érkezett hajós seregével a' Portsmouthi kikötőhelybe. Mely kevéssé legyenek az Anglusok megelégedve ezen expeditzióval, meg lehet tsak arról is itélni, hogy erről még a' Ministerialis Kurir is e'képpen szoll: — „Nékünk más hadi hajós sereget kell oda sietséggel elküldenünk. Nem lehet ezt a' rút tolvajkodást tovább szenvedni. Kard kell oda, nem békességkötés. A' világ' tengerének urai nem engedhetik azt meg többé, hogy így bosszantattassanak.“

Az Anglusok is olyan nagy Fregátokat kezdettek tsináltatni, mint az Északi Amerikai Szabad Státusoknál eddig is módiban volt. Közönségesen tsak 50 ágyuk találtnak rajtok, de 60-ra vannak lyuggatva, azért, hogy mikor kívántatik 60-vant le-

hessen feltenni reájok. Most két ilyen Fre-gátot építenek a' Portsmouthi kikötőhely-be, *Lancaster* és *Portland* nevűeket.

A' *Spitheadi* kikötőhelybe az Amerikai Kompania nevű Orosz kereskedő társaság-nak egy hajója érkezett-meg. A' neve *Su-warow*, a' Kapitánya *Lazarow*. Ezt 1814-ben Mártzius' 10-dik napján küldötte vala el a' nevezett kereskedő társaság az Északi *Tsendestengerre* új dolgoknak feltalálása végett, 's azért is, hogy Amérikanak nap-nyúgotra fekvő Északi partjain keressen ke-reskedésre alkalmas helyeket. Egyebek között egy lakosok nélkül való, mind-ezide-ig esmeretlen szigetre is talált, a' mely-nek *Suwarow* nevet adott. Sok kokus-dió terem rajta, és kalárizsos kősziklák veszik körül. Utjába ejtette *Lazarow* egyéb nevezetes helyek közt *Kamtschatkát* 's *Li-mát* is. Nevezetesen *Limából* sok szép *Pe-ru* i ritkaságokat, *Lámákat*, *Vikunná-kat*, egy szóval tizennégyféle ritka állato-kat hozott *Sándor* Császárnak ajándékba. Különösebben a' *Kadjak* nevű szigetre volt a' *Lazarow* küldetetésével intéztetve a' cél-zás, hogy ezen iparkodjék kereskedésre és katonai tekintetre nézve alkalmas helyeket találni. Az új sziget azért érdemesigen na-gyon a' *Chinával* kereskedést folytató Oro-szok' figyelmetességére, hogy az Orosz biro-dalomnak napkeleti 's Északi Amérikanak napnyúgoti, tudniillik annak *Kamtschatkai* en-nek pedig Kaliforniai partjaik között esik. — Ez a' sziget, mellyet t. i. most *Lazarow* feltalált, 9-tzedfél mértföld hosszúságú és 7 szélességű. Tengeri madarakkal is bő-velkődik. — Igen szerentsés útat tett *Laza-row*. *Spitheadbol* evezett volt el 's oda is jött vissza, 's ezen egész utozásában nem érte semmi kár. A' drága bőrök, mellye-ket *Perúból* hozott, egy millió forintnál töb-bet érnek. — (Hasonló vizsgálódásbéli úto-zásban foglalatoskodik most a' világ' ten-gerein Orosz Kapitány *Kotzebue* is).

Azon larmázóknak fejeik között, a' kik némely Grófságokban az utóbbi pusztí-

tásokat tették vala, 78-tzan voltak arra ha-tároztatva, hogy rendes processus indittas-sék ellenek; — 31-nek rendesen lefolyt a' pere; 24 gyen halálraméltó bűnösöknek len-ni találtattak: de tsak 5-tön fognak meg-ölettetni, a' többek a' világnak ötödik ré-szébe az úgynevezett *Botanibayba* küldettet-nek számkivettetésbe 7 — 14 esztendőkre; — 7-ten Ely városában fogházban ma-radnak; — olyanok, kiknek processusa még el nem kezdődött, 47-ten vannak, a' kik oly szerentsések, hogy minden további perlekedés nélkül hazájokba botsáttatnak, zállog (*Cautio*) mellett, oly feltétellel, hogy ha meg találnak szollittatni, hogy ismét ele-áljanak, azonnal megjelenyenek az itélő-szék előtt, de a' melly nem fog kivántatni, ha ennekutánna betsületesen viselik magokat.

Frantzia Ország.

Bordeaux városából így írnak Junius' 15-dikén: —

„Valósággal nem tudjuk, hogy hánya-dán vagyunk. Ablakaink 's ajtaink bétéve lévén úgy ég kandalloinkban a' tűz, mint télen által szokoit. A' levegő homályos, essős, és oly hűvös, mint ha Oktoberben volnánk. Szüntelen való szél, zápor, és jég esső, tserélgetve követik egymást, 's ostromolják gabonatermő mezeinket. A' térhelyek víz alatt vagynak; ha egy megle-hetős meleg napunk van, azt ismét sok hi-deg és essős napok követik; ilyen nyárra ezen vidékeken a' legidősebb emberek sem emlékeznek. A' természetbéli egész eleven-ség hanyatlásban van, kivált a' szőlő he-gyek. Szőlő gerezdjeinknek már el kellett volna virágzani, 's még nem is virágzanak. Mind ezek rossz szüretet jövendölnek né-künk.“

A' Párisiaknak figyelmetességét most egészszen a' magokat úgy nevezett: 1816-dik esztendőbéli Patrióták' Vádoló Aktájá-nak foglalatlja vonta magára. Az ő ügyek-nek megítélését, a' Párisi Esküdtek' itelő-széke eleibe adta az Országlószerék. Az elő-re kihirdettett Vádolás' Aktája, minni

már említettük egy egész könyvet teszen, a' mellyeket summásan előadni tudni, tsupa remek munka. Tsak rövid summájával is már néhány napoktól fogva töltve vannak az újságlevelek. Ezt mi is ide teszszük még rövidebben: —

A' 28 bünösöket, a' kik magokat 1816-béli Patriótáknak nevezték, 's a' Párisi esküdtek' ítélőszéke' eleibe tartoznak, már egy előbbeni újságunkban, zangjok szerint előadtuk. A' plánumnak elintézői voltak két alacsony rangú emberek, úgymint *Pleignier* egy Timár, és *Carbonneau* egy író-mester, mind ketten legnagyobb szegénységre jutott emberek. Egymást régtől fogva esmerték. *Pleignier Carbonneaut* felkeresvén, kérte őtet, hogy a' régi barátságot újítsák-meg, szállást fogadott 's apranként pénzt is adott néki, a' melly rövid idő alatt 200 Frankra telt. Ezek ketten úgy meg-egygyeztek gondolkodásokban, hogy egyik a' másikat tüzelte-fel veszedelmes czélzassoknak munkába való vételére, 's éjjel napot plánumjoknak elintézésére fordítottak. Legelőbb is egy kártyának és egy proklamátzióknak elkészítését határozták meg. Az első a' czimborástársak 's az ő számosságoknak megismerésére, a' második pedig a' thrónus' ellenségeinek fellázasztására való eszköz lett volna. A' kártyára száraz petsét és ezen szavak határozattak: *Union, Honneur, Patrie*. Az is még ekkor eleintén meghatározott, hogy az özszeszövetkezett czimborások, 1816-béli Patriótáknak nevezzék magokat. —

A' *Timár* egy lakatos szomszédjánál egy darab vasat vásárolván, megpróbálta a' petsét metzést, de semmire nem mehetett. Az író-mesternek volt egy *Tolleron* nevű esmerősse, a' ki az 1815-dik esztendőben is buzgó előmozdítója volt az akkori Föderalisták' ügyének, mellyért azután el is fogattatott volt. *Carbonneau* ehez küldötte *Pleigniért*. *Tolleron* nem is vonogatta magát, hanem egy óra alatt Stempelt készített

a' társaságnak, a' melly 65 Frankba került. Azonnal hozzá fogtak a' kártyatsináláshoz, 's hogy a' Patrióták' száma annál többnek lássék lenni, 2001 számot tettek a' legelső kártyára; azt gondolván, hogy így annál hamarabb megnyerik a' nép' bizodalját, 's annál könnyebben nevelhetik bünös társaik' számát. Már 10,000-re vitték volt a' kártyák' számát, 's ki is osztottak volt 500 darabot, még pedig bámulásra méltó nagy előre való vigyázással és szorgalmatos iparkodással. Voltak ilyen kártyák, az úgy nevezett *Palais Royalban*, a' borsében (Pénzvásárló házban), kávé, kortsma, bordély, jádzó és minden egyéb olyan házakban letéetve az ezen helyeken özsze gyülekezni szokott porsereg között való kiosztatás végett. —

Egy proklamátzióknak kiadásában is meg-egygyeztek vala a' két főbb bünösök; melyről *Pleignier* ugyan azt mondja, hogy azt már egészszen elkészítve vitte hozzá *Carbonneau*: ez ellenben azt erőssíti, hogy ő azt egészszen a' *Pleignier* gondolatai szerint készítette, úgy hogy ő, inkább tsak le-irója *Pleignier* pedig diktálója volt annak. Ennek a' proklamátzióknak kinyomtatására nézve is *Tolleronhoz* folyamodtak *Pleignier* és *Carbonneau*, ő pedig egy *Charles* nevű könyvnyomtatóhoz igazította őket, a' ki velle egygyütt ült volt fogházban. *Carbonneau* elment *Charleshez*, őtet az ágyban betegen találta, köszöntötte a' *Tolleron* szóvával, által adta néki a' proklamátziót, kérdezvén, hogy tettik-e kinyomtatni — *Charles* azt futva felolvasta, 's így szollott: *Küldjétek hozzám Tolleront*. — *Tolleron* azonnal ott termett; *Charles* megigéerte, hogy kinyomtatja a' proklamátziót; a' kéz-írásban az első paragraphusban ezen szók után, *Francois Courageux*, ezt a' számot 1816, tulajdon kezivel oda irta, 's ezen szó helyébe *conquis*. melyről azt mondotta, hogy a' *Veteránus Republikánusokat* megsérthetné, ezt tette *reconquis* (viszszaszereztetett).

Charles, Tolleron, es Carbouneau kortsmára menvén, ott Lefrank, egy ex-építőmester, magát hozzájuk tsatolta, a' kihez e'képpen szollott Charles: — „Ezek az urak azt kívánnyák, hogy ezen irást nyomtassam ki nékik.“ — Felolvasta az irást is. Lefrank pedig, kinek, mint látszik, több esze volt mint a' más háromnak, így felelt: — „Egy ily nagy próbatétel, nagy eszközöket, alkalmasabb és hatalmasabb fejeket kíván; Charles igen nagy vigyázatlanságot követne-el, ha ezen irást kinyomtatná, és magát vaktában olly szerentsekeresökre bizná, a' kik eránt semmi bizodalom nem lehet, 's több e'félék.“ — Carbouneau ellenben azt mondotta ezen eltenvetésekre, hogy az ő plánumjokban semmi olyan nem találtatik, a' mit véghezvinni nem lehetne; hogy segítő eszközök' dolgában fogyatkozás lenni telyességgel nem fogna, és hogy az egész plánum szerentsés véget érhet. — Charles végezetre megígerte, hogy ő a' proklamátzió' betüit özszerakja 's úgy özszerakva Carbouneauhoz küldi. —

Nyoltz nap' mulva Carbouneauhoz is vitte Charles tól Lefrank az egész proklamátziót, de tsak betükből kiszedve, már tehát tsak a' vala hátra, hogy a' kirakott kész tábláról miként vonnyák-le azt papirosra, minthogy nem volt nyomtató sajtólok. Végezetre két desékának segedelmével ezt is véghez vitték, úgy hogy ezer exemplárt vontak-le, 's öt százat azonnal ki is osztottak. —

Ez a' proklamátzió, mellyet már egyéb motskos irások és sok gyalázatos gyáva hírek megelőztek vala, a' népnek elméjében igen veszedelmes pesgést 's a' lázzasztókban nagy reménséget gerjesztett-fel. Azonközben tsakugyan találtattak olyanok a' lázzasztók között, a' kik úgy itéltek, hogy bár melly világos legyen is ez z' proklamátzió abban a' tekintetben, a' mi a' polgárok közöttvaló háborutámasztást 's a' Királyi familiának megöldököltetését illeti: azonban tsakugyan

szükséges lenne még arra nézve, hogy a' Patrióták' további czélzása 's a' jövendőbeli uralkodónak személye eránt való akarat mi légyen, meghatározottabb nyilatkozatást tenni. Ez a' tárgy hosszas, részszerént szóval részszerént levelezés által való tanátskozasokra adott okot az özszeesküdtek 's nevezetesen egy Picard nevű tsizmadiáné 's egy fél zsóldra tételve lévő lovas katonatiszt között, kinek neve Desbaunes, 's a' ki ennekelőte a' Monsieur' testözüi között is szolgált. A' Picardné házánál is magazinuma volt a' proklamátziónak. Ez az aszszony olyan nagy buzgóságot mutatott ezen lázzasztának munkájában, hogy Pleignier egyszer így szollott felölle: Ah! miért nintsen nékem ilyen eltökéllettséggel, ilyen bátorsággal bíró feleségem! egy ily feleséggel sokkal többet mérészlenék próbálni, és sokkal többre is mennék! —

Desbaunes azt kívánván tudni, hogy kik légyenek az özszeesküvésnek főbb tagjai, így irást kapott, mint Notát, a' melly alatt a' Pleignier és Carbouneau neveik voltak, 's a' melyből elég nyilvánóságosan kitettzik az özszeesküvésnek valóságos czélzása. Ezt a' Notát a' Desbaunes irásai között találta-meg a' Politzia. A' papiros' szélén ezek a' szók találtatnak: Organisation secrète des patriotes de 1816. Az irás' foglalja ez: —

„Több Atyánkfiainak, kik a' mi foglalatoskodásunknak czélját 's gyanitható Resultatumát tudni kívánnyák, megjegyzéseikre való feleletül jelentjük:

„Hogy mi II-dik Napoleonra vetettük szemünket, és hogy ő légyen az, kit mi a' thrónusra helyheztetni akarunk oly feltétel alatt, hogy az ő nevében a' Régenség azt a' Consütütziót elfogadja, mellyet a' nemzet' képvtselői eleibe fognak terjeszteni, és a' melynek tsak egy tikkely-

ben lejéendő megsértetése, őtet az Országlásra méltatlanná fogná tenni

„Tsatoljátok össze magatokat kedves Atyafiak, 's legyetek bizonyosok a' felől, hogy a' dolog végre fog hajtani. Kettőztessétek iparkodásaitokat feltett célunk' elérésének siettetésére, 's legyetek bizonyosok a' felől, hogy mi legforróbb háladatossággal köszönnyük azt - a' ti jó hazafiúságotokat, melyet ez mai napig kiműtattatok. —“

„Alairta C...., az 1816-dik esztendőbeli Orgenizatoroknak egygyike.

„Utolirás. A tiszta Patrióták egész bizodalommal viseltethetnek erántunk, és mi megesküszünk nekik, hogy készebbek vagyunk meghalni, mint azoknak ügyeket elhagyni, kik a' Tyrannusnak halálát 's familiájának kiirtatását meghatározták.

Az özszeesküvés' tagjai többire némely kortszmarosoknak irószobaikban szoktak volt özszeegyülekezni. Dervin nevű Ex-Kapitány azt mondotta egy ilyen özszeegyülekezés' alkalmatosságával, hogy szeretné tudni, kik légyenek az özszeesküvésnek tulajdonképpen való fejei, és hogy honnét fognak ártillériát szerezni? — Carbonneau így felelt: — „Artilériára szert fognak mi tenni, mikor az ideje eljő, 's ugyan akkor az özszeesküvés' fejei is meg fognak esmertetni.“ — Tolleron így szollott egy más alkalmatossággal: — „Majd mikor az ideje eljő, ki fogom én az özszeesküvés' fejeit magam nyilatkoztatni; sok emberek vagynak Párisban, kikről azt gondolják, hogy Német országban vagynak; a' szövetség' plánuma az, hogy a' Thüillériát elfoglalja, a' Királyi familiát kioltsa, azután egy Provisoriai Országlást tegyen-bé, melynek tagjai már kineveztetve és a' szomszédban vagynak; 's végezetre hogy a' néphez egy proklamátziót intézvé azt megkérdezze, hogy a' Respublikai Országlást kívánja-e, vagy pedig II-dik Napoleon alatt a' Királyi Országlást? A' dolognak jó kimenetele annyi-

val bizonyosabb, hogy a' Patrióták között lévő három féle gondolkodású reszek, II-dik Napoleonra nézve mind megegyezni látszanak.“ —

Utolsó egygyütt való tanátskozásaikat April. 26-dikán tartották a' Patrióták. Descubes, egy volt Batalion-Kommandáns jóvallotta, hogy jó leszén valami jeladást is meghatározni, mellyel az özszeesküvés' részesei magokat egymással azonnal meg esmertethessék. Erre alkalmatosnak találta Descubes, hogy újaikat, mikor egymásnak kezet adnak, úgy állítsák, hogy egy N betűt műtasson.

Ezen gyűlésben az is meghatározottatott vala, hogy Május' 2-dikán ismét gyűlés tartattassék: hanem ebből semmi sem lett, mint hogy a' Politzia, melly már mindenekeket tudott, az özszeesküvésnek minden ösvényeit esmerte, 's az úgy nevezett Patriótákat minden nyomon követte, őket Május' 1-ső napján mind elfogatni, jónak találta. —

Az ő özszefogdosztatások' alkalmatosságával tett házi vizsgálódáskor, a' Desbaunes' szállásán, részszerént az ágyában részszerént a' tsizmaiban el dugva, 34 olyan kártyát, melyről feljebb emlékeztünk, 3 proklamátziót és külömbkülömb fegyvert — Dervinnél is egy kártyát, melyre a' 9359 szám volt írva, 's a' Thüillériá' kastélyának egy ugyantsak ő általa készítettett rajzolatját — Pleigniennel pedig semmit sem talált a' Politzia. Pleignier oly álhatatossággal tagadott a' Politziánál való első kikérdeztetéskor mindent, hogy akkor el is botsátották, henem ő még az nap egy Quincier nevű Tsizmadiához menvén, 's annál e'féléket beszélvén: Hogy őtet az első megkérdezés után azonnal szabadon botsátották; hogy a' Politzia semmiből nem tud semmit; hogy a' plánum a' Politzianak minden az ellen való iparkodásai mellett is folytattatni fog; hogy a' Thuilléria' kultsai már megszeresztetve vagynak; hogy e' szerént oda minden akadály nélkül bé lehet rontani;

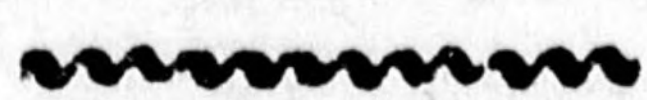
hogy már ágyuk is szereztettek, a' mellyek hazakban vannak eldugattatva, 's a' szukséges időre készen tartattatnak — és a' Politzia ezen beszédek felől tudósittatván, *Pleigniert* még azon napon ismét elfogatta, 's másodszori kikérdeztetés alá vette, melyben ő a' dolognak egy részét kivallván, a' Politzia az ő szállásán még egyszeri vizsgálódást tétetett, 's már most a' nyomtatáshoz való eszközöknek is, mellyeknek segedelmével a' proklamátziók készítették vala, külömbkülömb részei megtaláltattak az árnyékszekben. (A' többi a' jövő árkusban következik).

A' Király megparantsolta, hogy a' Generális *Charette*, *Cathelineau*, *Bonchamp*, *Lescure*, *Laroché-Jacquelin* *Henrik* és *Lajos*, *Moreau*, és *Pishegrü* kepeik, egész testi nagyságokban, festettessenek-le.

Brougham, *Tierney*, és *Taylor*, mind hárman az Angliai Parlamentum' alsó házabéli tagok, Frantzia országba érkeztek.

A' Generális *Bonnaire* és az ő Adjutánsa *Mietton*' megítéltetéseket, az Apellatorium is helybe hagyván, Jun. 29-dikén az első a' *Vendome* piatzon méltóságától és minden czimereitől megfosztott 's a' fogságba ismét visszavitetett, a' másik pedig a' *Grenelle*' térségén agyonlövetett.

A u s t r i a.

Némley megjegyzések az ezen esztendőbéli takarmányról: — Itt Austriában a' késő kitavaszkodás miatt az aratás egy kevésé későbbben jött-el, mint más esztendőben, de már hozzá fogtak, 's a' késő fagy és sok esső által okoztatott szenvedés mellett is bőségesebb, mint reménlették. A' búza, árpa, és zab, majd mindenütt bő áldást ígérnek. A' szőlőnek a' késő hidegek keveset ártottak; tsak a' virágzását késleltették-el: még némely helyeken ki nem virágzott. Gerezd elég van, tsak a' most béállott meleg napok legyenek tartósok, hogy készithessék-el a' termést. — (Magyar országon is ilyen formán van a' dolog. *Soprony*' vidékein a' rozs, jobb mint közép-szerű; a' buza, árpa, és zab, nagy bőséget mutat. Ilyenek a' kinézések *Győr*' táján is. Tsak a' szőlő nem bíztat ezen felsőbb környéken sem sok sem jó borral. — A' *Munkátsi* tudósítások szerint, a' mellyek Jun. 20-dikáig terjednek, némely felsőbb vármegyékben, a' téli vetéseknek ártott a' téli idő hol többet hol kevesebbet; de *Gömörben* ezek is oly szépek, hogy szebeket nem kívánhatni. A' tavaszi gabona ellenben leggazdagabb aratást ígér az egész országban. A' hideg a' szőlő fáknak tsak keveset ártott; és ezek, többire minden vármegyékben bő termést ígérnek. A' sok essőzés nem volt közönséges; *Abaújban* a' nagy szárazságért panaszkodnak. A' jó aratáshoz való reménység az élet' árát naponként szállítja lefelé.

Julius' 9-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 291 1/6 forintot — egy Császári aranyért 13 fl. 32 kr. — egy Hollandus Aranyért — fl. — krt.

Jul. 10-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 275 3/4 forintot. — egy Császári aranyért 12 fl. 50 kr. — egy Hollandus aranyért — fl. — krt.

Jul. 11 dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 273 5/8 fl. — egy Császári aranyért 12 fl. 43 kr. — egy Hollandus aranyért — fl. — kr. adtak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Julius' 6-dik napján költ levelekben ezeket írják: —

Nagy Tiszteletű *Bokros János* Urat a' *Ferdinand* Királyi Herczeg Huszár Regementnek Tábori Papját ő Felsége azon különös érdemeiért, hogy mindenkor a' Seregekkel együtt ment az ütközetekbe, a' Vitézeket szüntelen buzdította, és a' Sebeseket a' veszedelmekből önnön vállain kivívén, 's lelki testi segedelmekkel gyamolította, a' *Kegyes Érdemek* keresztjével jutalmazta meg. Melly díszes ékességet Pozsonyban Jun. 14-dikén Nagyságos *Gosztonyi József* Oberster Ur a' végre rendelt különös Kátona parádé alkalmatosságával függesztette az *Érdemes* Papnak melyére.

Pesten Jun. 26-dik napján az Univerzitás nagy palotájában tartotta Nagy Tiszteletű *Szalay Imre* Ur, a' Filozofiának Doctora, és Szombathelyi Megyebéli Vámos-Családi Plébánus, a' Theologiai Doctorságra való disputálását. Melly a' tudós Férfit jeles tudományának új bizonyága volt, és az által különös emlékezetet érdemlett, hogy Theologiai Állításaihoz az *Isteni Gondviselésről* jeles Értekezést nyomtattatott. De ezen alkalmatossággal fényes bizonyágát adta Mélt. Szent-Györgyi Horváth József Királyi Kamarás Ur a' maga nagylelkűségének, és a' tudományokhoz vonzó nemes indulatjának; mert nem csak azon tudós disputálásra megjelent: hanem a' Doctor Urnak minden költségeit is szíves bőkezűséggel kifizette, 's ez által nemcsak őtet: hanem az egész Papságot lekötelezte.

H i r a d á s.

A' Cs. K. Ősi és Familiai jószágok' Fő igazgatása által, Magyar Országban *H o l i t s c h b a n* a' folyó esztendő Augustusának 26-dik és 27-dik napjain, feles számú, eredeti Spanyol Hágó-Kosok, néhány száz, hágásra-

alkalmatos, egy és két esztendő, legfinomabb Spanyol eredeti Kosoktól és Anyajuhaktól származott Kosok, továbbá, több, mint 2000 darab, tenyésztetésre tökéletesen alkalmatos anya és vemhes juhok, számos fejős tehenek és borjak fognak közönséges kótyavetye által, azonnal való pénzbeli fizetésért, eladattatni.

A' kótyavetye tartatik *H o l i t s c h b a n* a' Cs. K. múlató kastélyban a' mondott napokon délelőtti 9 órakor. Költ Jul. 8-dikán, 1816-ban.

C o n c u r s u s.

A' Pesti Kir. Univerzitásnál a' Tudományos és Gyakorló Bábáságot tanító rendes Professori hivatal elnyerésére, a' mellyel 1200 forint esztendőnként való fizetés van öszvekötvé, a' jövő Augustus 27-dik napján concursus fog tartatni. A' ki tehát ezen hivatal viselésre magát alkalmatosnak tartja, 's egyszersmind a' Magyar, Német és Tót nyelvekben eléggé jártas lévén, a' nevezett Tanítói szék elnyerésére megjelenni szándékozik, magát arra nézve az Orvosi Tudománykar' mostani Dékányjánál Lenhossék Mibály Úrnál annak rendje szerint jelentse.

~~~~~

A' 39655 számon kívül, melly a' *C z e r n o w i t z i* második Sorsvonáskor, e' hónap' 8-dikán, az 50000 forintokat elnyerte, felesen nyertek még ezek: — A' 161000 nyert 10000 — a' 122346 nyert 5000 — a' 4954 és a' 147128 között egyik egyik 1000 — a' 23871, a' 140025, a' 165851, és a' 175934 között mindenik, 500 forintot nyert.

Meg kell jegyezni, hogy a' feljebb említett 10000 forintokat nyert szám, olyan, melly az első versbéli vonáskor egy nyertes szám mellé ingyen adattatott vala, és hogy ezen második versbéli vonáskor oly számok is többek nyertek, mellyek már az első vonáskor is nyertesek voltak.